

عاشقان وطن

خاطرات تکاوڑ علی اصحابی

گفت و گو و نگارش:
میر عماد الدین فیاضی

انشارات نوابین

حوزه هنری استان گیلان

عاشقان وطن (خاطرات تکاور علی اصحابی)

گفت‌وگو و نگارش: میرعمادالدین فیاضی

مجموعه آراهای: مهیار پرچلم

چاپ نخست: ۱۳۹۷

حازگر، ۱۰۰۰ نسخه

شماره: ۹۷۸-۶۲۲-۹۳۲۰۵-۸

انتشارات نگار

سرشناسه: فیاضی، دالدین، ۱۳۵۲ -

عنوان و پدید: خاطرات تکاور علی اصحابی / گفت‌وگو و

نگارش: میرعمادالدین فیاضی، اثر: حوزه هنری گیلان

مشخصات نشر: نکوافرین ۳۹۷

مشخصات ظاهری: ۲۲۵ ص

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۲۰۵-۵-۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

موضوع: خاطرات تکاور علی اصحابی

موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -

موضوع: Personal narratives -- Iraq War, 1980-1988

شناسه افزوده: حوزه هنری استان گیلان

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ / ۵۴۲۳ / DSR1۶۲۹

رده‌بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۳۰۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۵۲۹۱۱۴۶

arguilan

مقدمه

از میانه دهه هفتاد خورشیدی که همراه با گروه معارف جنگ امیر سپهبد علی صیادشیرازی تریق - خضر در مناطق عملیاتی جنوب را داشتم، فرصت مطالعه حماسه ازاد سازی خرمشهر همواره غنیمت بود. یک دهه بعد که به عنوان مجری طرح «ریان نور بنیاد شهید گیلان با تعدادی از رزمندگان گروه سیاه جامگان رود سرخ» مدافع خرمشهر آشنا شدم تصمیم گرفتم بازخوانی حماسه خرمشهر را بر این ساخت اثری مستند یا انتشار پژوهشی مستقل در برنامه کاری ام قرار دهم.

بعد از شروع همکاری ام با حوزه هنری گیلان و بعد از فرصت دیداری که در سال ۱۳۹۳ با جناب حجت الاسلام کشاورز، مسئول وقت عقیدتی سیاسی منطقه چهارم نیروی دریایی، در انزلی داشتم به پیشنهاد ایشان گفت و گو با جناب ناخدا علی اصحابی، از تکاوران نام آشنای مدافع خرمشهر، در برنامه کاری ام قرار گرفت تا از این طریق با تکاوران فراموش شده مدافع خرمشهر گفت و گو داشته باشم. در آن زمان پژوهش کتاب «روایت سوم» که به درگیری های مهر ۱۳۵۸ انزلی

می‌پرداخت در حال انجام بود. در بخشی از آن مطالعه، گفت‌وگو با نیروهای سابق نیروی دریایی که احتمال داده می‌شد از چند و چون وقایع مهر ۵۸ انزلی خبر داشته باشند در برنامه کاری‌ام بود. مقدمات هماهنگی برای این بخش از کار به‌همت جناب ناخدا ایمانعلی شعبانی، رئیس وقت کانون بازنشستگان نیروی دریایی انزلی، فراهم می‌آمد. اما در آن روزها آخرین مراحل نگارش و انتشار کتاب «کتیبه‌ای بر آسمان»، خیرات امیرسرتیپ ۲ خلبان اکبر صیادبورانی، نیز طی می‌شد و فرصت مناسبی برای گفت‌وگو با جناب ناخدا اصحابی به‌دست نمی‌آمد. تا اینکه در نیمهٔ دوم سال ۱۳۹۰ به دعوت حوزه هنری گیلان در جلسه‌ای که با حضور مسئولین و هیأتی از نویسندگان حوزه هنری انقلاب اسلامی در مقر فرمانداری منطقه چهارم دریایی در انزلی برگزار شد توفیق حضور پیدا کردم. در آن خواستار فرماندهی منطقه چهارم دریایی آقای محمد پُر حلم، معاون ما، حوزه هنری، گیلان، پیشنهاد گفت‌وگو با آقای علی اصغری را مطرح کردم. در چند زمینه آن گفت‌وگو به‌دلایلی فراهم نشد، اما پس از پایان مراحل پژوهش و مصاحبه و تدوین دو اثر یاد شده و فراهم آمدن فرصت مناسب برای ادامهٔ مطالعات حماسهٔ مقاومت و آزادسازی خرمشهر، در حاشیهٔ دیدار با ناخدا شعبانی فرصت آشنایی با آقایان علی اصحابی و ناصر نصیری فراهم آمد، که هر دو بزرگوار پیشنهاد بنده را برای انجام مصاحبهٔ تاریخ شفاهی پذیرفتند. بعد از آن جناب ناوسروان حسن سلطانی نیز که یکی از پیشکسوتان دورهٔ پایلوت تکاوری نیروی دریایی ارتش هستند، توسط آقای اصحابی معرفی شدند. برای برگزاری جلسات گفت‌وگو نیاز به اتاقی بود و میزی و صندلی، که چون حوزهٔ هنری گیلان در انزلی جا و مکانی نداشت با همکاری آقای فرهاد رحمانزاده، رئیس محترم ادارهٔ فرهنگ

و ارشاد اسلامی بندرانزلی، سالن برپایی جلسات خوشنویسی آن اداره در صبح روزهای معینی که قرار گذاشته شد در اختیار بنده قرار گرفت. در آن زمان فرصت برگزاری جلسه با آقای نصیری فراهم نیامد ولی از ابتدای بهمن ۱۳۹۴ گفت‌وگوها با آقایان علی اصحابی و حسن سلطانی آغاز شد. همزمان فرصت گفت‌وگو با چند تن دیگر از تکاوران سرافراز این جمهوری اسلامی ایران در انزلی و رشت نیز برنامه‌ریزی شد.

در سال ۱۳۹۵ حاصل حدود ۴۰ ساعت گفت‌وگوی رسمی و غیررسمی بنده، جناب ناخدا علی اصحابی در قالب کتابی با عنوان «عاشقار بن» حوزه هنری گیلان عرضه شد که مورد استقبال قرار گرفت.

اکنون که زمینه انتشار این اثر فراهم آمده است لازم می‌دانم به ذکر نکته‌ای اشاره کنم. آن‌که به دلیل عدم توجه لازم و شایسته به خطرات تکاوران نیروی دریایی و تن‌ها که به‌جز حضور در جبهه‌های مختلف در سال‌های دفاع مقدس، در تئوریت‌های دفاع سرزمینی نیز حضور داشته‌اند، بخشی از حمایه‌ها و مهارت در برابر دشمن به فراموشی سپرده شده است که این کار مطالعه هم‌پنون بنده را به سختی پیش می‌برد. در لابه‌لای این گفت‌وگوها متوجه شدم بخشی خطرات منتشر شده از برخی نام‌آوران این عرصه ناصحیح می‌باشد، در حالی که پژوهشگر دیگری نیز راستی و درستی آن را پیگیری نکرده و از تئوری مطلبی نادرست دهان به دهان روایت شده و می‌شود؛ نمونه‌اش روایت نحوه شهادت تکاور محمد مختاری است. براین اساس لازم می‌دانم تذکر دهم که انتشار این آثار که خود زمینه مطالعه و پژوهش دیگری است باید پس از فرصتی دیگر با راوی محترم و راویانی از این دست مورد بازخوانی مجدد قرار گیرد، چه بسا خاطره‌ای مغفول‌مانده از گوشه

ذهن راوی خاطره دیگری را کامل کند و چه بسا دوستِ تکاور دیگری
براین اساس نقل دیگری از یک واقعه را روایت کند که مطالعات بعدی
را کامل نماید.

اکنون و در این فرصت از همراهی و همت و صبوری جناب آقای
علی اصحابی تشکر می‌کنم. همچنین ممنون همراهی آقای محمد
قاسمی‌پور، مسئول محترم دفتر فرهنگ و مطالعات ادبیات پایداری امور
انسان‌های حوزه هنری، هستم که مشاوره ایشان در جلسات مشورتی
را گشا بوده است. همچنین از حوزه هنری گیلان و از همراهی و
همدلی سمیه انتشارات نکوآفرین در انتشار این اثر یاد می‌کنم و
تلاش‌های این عزیزان را ارج می‌نهم.

میرعمادالدین فیاضی

مرداد ماه ۱۳۹۷